

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. İçişleri Bakanı Sayın Ali Yerlikaya tarafından Anayasanın 98'inci Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 31.07.2023

Saygılarımla

Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Modern bir devlet formunda kamusal bir hizmet olan iç güvenlik, ülkemizde özelleştirilmektedir. 1981 tarih ve 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun'a dayalı olarak jandarmanın hizmet alanından çıkarılan kimi kurum ve kuruluşlar özel güvenlik personeline korunmaya başlamıştır. 1995 yılında kapsamı genişletilen yasal düzenleme, 2004 yılında 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun ile özel şirketlerin kurulması ve bu şirketlerden hizmet alımını teşvik eder hale getirilmiştir. Bu düzenleme ile ülkemizde iç güvenliğin özelleştirilme süreci hız kazanmıştır.

Kamudan ciddi bir kaynak aktarıldığı tahmin edilen ve 81 ilin tamamında yaygınlaşan özel güvenlik şirketlerinin; okuldan hastanelere, havalimanlarından alışveriş merkezlerine, bankalardan madenlere kadar gündelik hayatın bütününe kapsayan mekanlar hizmet alanıdır. Bu özelleştirme sürecine paralel olarak iç güvenliğin kamusal bir hizmet olmaktan çıkarılmasıyla sosyal bir sorun olarak gündelik hayat gittikçe güvensizleşmektedir. Yalnızca geçtiğimiz hafta ulusal basına yansıyan haberlerde; Gaziosmanpaşa'daki bir kişinin kapısının önünde eşi ve çocuklarının gözü önünde silahlı saldırıya uğradığı¹, yine İstanbul'da bir restoranda tanınmış bir şefin saldırıya uğradığı², Bostancı'da polis kontrolünden kaçan kişinin bisikletli kişiye çarparak ölümüne neden olduğu³, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde çocuğuyla markete giden hamile kadının darp edildiği⁴ bilgisine ulaşılmaktadır. Gittikçe genişleyen hizmet alanına ve özel güvenlik şirket sayısına rağmen, gündelik hayatın artan biçimde tekinsizleşmesi, iç güvenliğin kamusal hizmet olmaktan çıkarılması ve klientalist ilişkiler arasındaki bağlantıyı akıllara getirmektedir. Bu kapsamda;

- 1) Türkiye genelinde kaç tane özel güvenlik şirketi bulunmaktadır? Bu şirketlerin illerdeki dağılımı nasıldır? Bölgesel dağılımı nasıldır?
- 2) Özel güvenlik kimliği olan kişi sayısı kaçtır? Bu kişilerin kaçısı silahlıdır?
- 3) 2004 yılından bu yana hangi şirketlere ihale yoluyla kamu kaynağı sağlanmıştır? Özel güvenlik şirketlerine aktarılan toplam kamu kaynağı ne kadardır?
- 4) İhalelerde öne çıkan ilk yirmi şirket hangileridir?

¹ Cumhuriyet, "Ailesiyle kapının önünde otururken silahlı saldırıya uğradı", 28.07.2023.

² Habertürk, "İtalyan şef Danilo Zanna'ya saldırı! Saniye saniye görüntüledi", 20.07.2023.

³ T24, "Bostancı'da Doğanay Güzelgün'e çarpıp ölümüne neden olan sürücü 9 gündür aranıyor", 27.07.2023.

⁴ NTV, "Hamile kadına "köpekleri besliyor" diye meydan dayadı", 28.07.2023.